

Národní akční program
bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
pro období 2013 – 2014

Schváleno Radou vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

dne 14. prosince 2012.

Úvod

Národní akční program bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) pro období 2013 – 2014 je realizačním dokumentem Národní politiky BOZP, schválené usnesením vlády č. 920 ze dne 23. července 2008. Ta stanoví základní priority a cíle v oblasti BOZP a ukládá Radě vlády pro BOZP jejich rozpracování do konkrétních krátkodobých a střednědobých úkolů, včetně stanovení termínů a odpovědnosti za jejich splnění. Současně je Radě vlády uloženo průběžně plnění stanovených úkolů sledovat, vyhodnocovat a aktualizovat podle vývoje a potřeb v oblasti BOZP.

Národní akční program BOZP pro období 2013 – 2014 úzce navazuje na program předchozího období let 2011 – 2012, který stanovil prioritní opatření, mezi něž především patří dlouhodobě neřešená problematika úrazového pojištění a s ní spojená řada nástrojů k celkovému zkvalitnění úrovně BOZP, související motivace, podpora prevence a rehabilitace poškození zdraví z práce, vzdělávání, výzkumu a osvěty, samozřejmě za předpokladu zajištění financování této oblasti především z prostředků úrazového pojištění.

V předchozím období vycházel národní program i z hlavních cílů Strategie Společenství v BOZP pro období 2007 – 2012. Vzhledem k tomu, že Evropská unie nemá v současné době ještě schválenou novou strategii pro období 2013 - 2020, předpokládá se, že po jejím zveřejnění budou rovněž přijata příslušná opatření k její realizaci na národní úrovni.

Národní akční program pro období 2013 – 2014 je rozvržen do sedmi základních priorit:

- I. **Zavedení funkčního systému úrazového pojištění** - opatření č. 1
- II. **Zajištění financování oblasti BOZP** - opatření č. 2, 3, 4
- III. **Prevence pracovních rizik** – opatření č. 5, 6, 7
- IV. **Bezpečnost a ochrana zdraví dětí, žáků a studentů** - opatření č. 8, 9, 10, 11
- V. **Rehabilitace osob po pracovním úrazu a nemoci z povolání** - opatření č. 12 a 13
- VI. **Vzdělávání specialistů v oblasti BOZP** - opatření č. 14, 15, 16
- VII. **Výzkum a vývoj** - opatření č. 17, 18, 19, 20

Dále jsou stanovena **opatření v oblasti pracovních lékařských služeb, osvěty a propagace BOZP a v rámci mezinárodní spolupráce**, která by měla být v daném období plněna průběžně.

Hlavním úkolem pro toto období je příprava a přijetí účinné právní úpravy úrazového pojištění, směřující k jeho zavedení do praxe od 1. ledna 2015. Dále budou probíhat práce na přípravě nové právní úpravy k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení a příprava právní úpravy k systémovému řešení rehabilitace osob se zdravotním postižením.

Mezi další prvořadě úkoly národního programu bude patřit realizace přijatých opatření ke zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví ve školách a školských zařízeních a při praktické přípravě mládeže na povolání, podpora výzkumu a zvyšování úrovně odborného vzdělávání v oblasti BOZP.

Ke zkvalitnění úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci by měla přispět podpora projektů financovaných z Evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Zaměstnanost a Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, v novém programovém období 2014 – 2020. Jeho příprava bude vrcholit v první polovině roku 2013 a bude důležité, jak dalece se podaří v rámci nových programů zohlednit oblast BOZP.

Národní akční program bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro období 2013 – 2014

I. Základní priority národního programu

Priorita I. - Zavedení funkčního systému úrazového pojištění

Opatření:

1. Projednat v Radě vlády zprávu o aktuálním stavu prací na právní úpravě úrazového pojištění, směřující k nabytí účinnosti od 1. ledna 2015, a dále důsledně sledovat a vyhodnocovat stav plnění úkolů k přípravě systému úrazového pojištění až do stavu jeho faktického zvedení do praxe.

Zodpovědnost: MF

Spolupráce: MPSV, MZ, Pracovní skupina RV pro úrazové pojištění

Termín: 31. března 2013, dále průběžně do splnění úkolu

Priorita II. – Zajištění financování systému BOZP

Opatření:

2. Připravit a projednat v Radě vlády návrh na zajištění financování opatření k realizaci priorit a cílů Národní politiky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, schválené usnesením vlády č. 920 ze dne 23. července 2008.

Zodpovědnost: MF

Připraví: Pracovní skupina Rady vlády pro národní dokumenty BOZP a pro úrazové pojištění

Spolupráce: MPSV, MZ, MPO, ČBÚ, sociální partneři

Termín: 31. března 2013

3. Navrhnout, aby mezi priority výzkumu financovaného grantovými agenturami (zejména TAČR a IGA MZ) byla zařazena problematika BOZP.

Zodpovědnost: MPSV

Připraví: Pracovní skupina Rady vlády pro národní dokumenty BOZP a pro úrazové pojištění

Spolupráce: MZ, MŠMT, ČBÚ, ostatní resorty

Termín: 31. března 2013

4. Při přípravě programového období 2014 – 2020 Evropského sociálního fondu uplatnit v rámci Operačního programu Zaměstnanost a Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se zaměřením na programy prevence a rehabilitace poškození zdraví z práce.

Zodpovědnost: MPSV, MŠMT

Spolupráce: Rada vlády pro BOZP

Termín: 30. června 2013, dále průběžně

Priorita III. – Prevence pracovních rizik

Opatření:

5. Zpracovat a předložit návrh právní úpravy k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení, která představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví.

Zodpovědnost: MPSV

Připraví: Stálý výbor pro technickou bezpečnost Rady vlády

Spolupráce: ČBÚ, MPO, MD, MV, MO

Termín: 31. prosince 2013

6. Zpracovat a předložit návrh právní úpravy k zajištění zvláštní odborné způsobilosti obsluh stavebních strojů, které představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví zaměstnanců, v návaznosti na ustanovení zákona č. 309/2006 Sb.

Zodpovědnost: MPO

Spolupráce: MPSV, ČBÚ, MD, MV, MO

Termín: 31. prosince 2014

7. Zpracovat návrh aktualizace seznamu nemocí z povolání.

Zodpovědnost: MPSV, MZ

Spolupráce: Pracovní skupina pro aktualizaci seznamu nemocí z povolání
Rady vlády

Termín: 31. prosince 2013

Priorita IV. – Bezpečnost a ochrana zdraví dětí, žáků a studentů

Opatření:

8. Předložit návrh právní úpravy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních ve smyslu § 29 školského zákona, se zvláštním zaměřením na teoretickou výuku, praktickou výuku a praktickou přípravu na povolání.

Zodpovědnost: MŠMT

Spolupráce: MPSV, MZ

Termín: 31. března 2013

9. Připravit návrh právní úpravy bezpečnosti a ochrany zdraví studentů vysokých škol, včetně evidence a dokumentace jejich úrazů, vzniklých v rámci studia.

Zodpovědnost: MŠMT

Spolupráce: MZ, MPSV

Termín: 31. prosince 2013

Priorita V. - Rehabilitace po pracovním úrazu a nemoci z povolání

Opatření:

10. Připravit a projednat v Radě vlády návrh systémového řešení ucelené rehabilitace osob po pracovním úrazu a nemoci z povolání směřující ke zmírnění sociálních a ekonomických důsledků poškození zdraví z práce a ke zpětnému začlenění do pracovního procesu, včetně stanovení konkrétních opatření k realizaci.

Zodpovědnost: MPSV

Spolupráce: MZ, MŠMT

Termín: 30. června 2013

11. Navrhnout zadání projektu na zpracování komplexní analýzy sociálně ekonomických důsledků pracovních úrazů a nemocí z povolání; dle závěrů analýzy přijmout příslušná doporučení.

Zodpovědnost: MPSV, MF, MZ

Spolupráce: VÚBP, VÚPSV, SZÚ, pojišťovny, Stálý výbor pro sociální a zdravotní problematiku Rady vlády

Termín: 31. prosince 2013

Priorita VI. - Vzdělávání specialistů v oblasti BOZP

Opatření:

12. Zpracovat návrhy kvalifikačních a hodnotících standardů pro další profesní kvalifikace u oborů BOZP podle zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Zodpovědnost: MPSV, MŠMT

Spolupráce: MZ, ČBÚ, sociál. partneři, odborné společnosti

Termín: období 2013- 2014

13. Pokračovat ve stanovování základních požadavků na odborné znalosti a dovednosti specialistů pro BOZP.

Zodpovědnost: MPSV, MŠMT

Spolupráce: MZ, ČBÚ, sociální partneři, odborné instituce

Termín: období 2013 - 2014

14. Položit základy k tzv. „Celoživotnímu vzdělávání v oblasti BOZP“.

Zodpovědnost: MPSV, MŠMT

Spolupráce: MZ, ČBÚ, sociální partneři, odborné instituce

Termín: období 2013 – 2014

Priorita VII. - Výzkum a vývoj

Opatření:

15. Projednat v Radě vlády priority výzkumu a vývoje BOZP pro rok 2013 a následující období a doporučit konkrétní opatření k jejich realizaci.

Zodpovědnost: Stálý výbor pro vzdělávání a výzkum Rady vlády

Spolupráce: MPSV, MZ, MŠMT, ČBÚ, MD, MŽP, MV

Termín: 31. března 2013

16. Výzkum BOZP při práci s nanomateriály – monitorování prací s nanomateriály v rámci státního zdravotního dozoru, výzkum zdravotních dopadů expozice nanomateriálům, vývoj metod pro měření a odhad expozice, vývoj nástrojů prevence (OOPP)

Zodpovědnost: MZ, MPSV

Spolupráce: SZÚ, VÚBP

Termín: 31. prosince 2014

17. Výzkum problematiky muskuloskeletálních onemocnění se zaměřením na onemocnění bederní páteře související s prací, vývoj metod kvantifikace zátěže a ergonomických nástrojů prevence.

Zodpovědnost: MZ, MPSV

Spolupráce: SZÚ, VÚBP

Termín: 31. prosince 2014

18. Vývoj metod biologického monitorování expozice nových chemických látek a nových technologií - konkrétní téma: Vývoj biologického expozičního testu pro práci s etylenoxidem, implementace této metody do praxe.

Zodpovědnost: MZ

Spolupráce: SZÚ

Termín: 31. prosince 2014

II. Průběžně plněná opatření národního programu

Oblast pracovně lékařských služeb

19. V rámci systému celoživotního vzdělávání, ve spolupráci se vzdělávacími institucemi, nadále rozvíjet stávající kurzy a semináře pro zvýšení odborné kvalifikace poskytovatelů pracovně lékařských služeb.

Zodpovědnost: MZ

Spolupráce: SZÚ, odborné společnosti ČLS J. E. Purkyně, instituty postgraduálního vzdělávání

Termín: průběžně

Oblast osvěty a propagace BOZP

20. Napomáhat cestou preventivních programů kontrolních a dozorových orgánů „Bezpečný podnik“, „Bezpečné město“, „Bezpečná škola“, „Podnik podporující zdraví“ a „Zlatý Permon“, ke zvyšování úrovně BOZP a zlepšování pracovních podmínek, a propagovat tyto programy v Evropě.

Zodpovědnost: kontrolní orgány MPSV, dozorové orgány MZ, ČBÚ, MŠMT

Spolupráce: sociální partneři

Termín: průběžně

Oblast mezinárodní spolupráce

21. Realizovat evropské informační a kontrolní kampaně zaměřené na oblast BOZP v úzké spolupráci se zainteresovanými resorty a sociálními partnery, například Evropskou kampaň o hodnocení rizik, Evropské síť podpory zdraví na pracovišti a koordinovat celostátní kampaně pro zaměstnavatele, které budou zaměřeny na zdravý životní styl zaměstnanců.

Zodpovědnost: MPSV, MZ, ČBÚ

Spolupráce: sociální partneři

Termín: průběžně